

Michel Faber

ILDENS EVANGELIUM

Oversat af Claus Bech

TIDERNE SKIFTER

Ildens evangelium
er oversat fra engelsk efter
„*The Fire Gospel*“
Copyright © Michel Faber 2008
Dansk udgave © Tidernes Skifter, 2010
Forlagsredaktion: Claus Clausen
Bogen er sat med Minion
hos An:Sats, Espergærde
og trykt hos Printing House „POZKAL“
Printed in Poland 2010
ISBN 87-7973-346-6

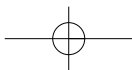
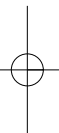
TIDERNE SKIFTER
Læderstræde 5, 1. sal · 1201 København K
Tlf. 33 18 63 90 · Fax 33 18 63 91
e-mail: tiderneskipfer@tiderneskipfer.dk · www.tiderneskipfer.dk

Myter er universelle og tidløse historier, som afspejler og former vores liv – de udforsker vores lyster, vores frygt, vores længsler, og de forsyner os med fortællinger, som husker os på hvad det vil sige at være menneske. Myteserien samler nogle af verdens fineste forfattere, der hver især genfortæller en myte efter eget valg. Seriens forfattere omfatter bl.a. Karen Armstrong, Margaret Atwood, A.S. Byatt, Michel Faber, David Grossman, Viktor Pelevin, Philip Pullman, Ali Smith, Su Tong, Du-bravka Ugrešić og Klas Östergren.

Tak til Eva, som altid

Thi jeg vidner for enhver, der hører om denne bogs profetier, at hvis nogen føjer noget til dem, da skal Gud til ham føje alle de plager, der berettes om i bogen.

Tilskrevet Johannes, også kendt som Johannes af Patmos, der var af ukendt oprindelse, men bosiddende på øen Patmos, da han i ca. 95 eller 96 f. Kr. eller muligvis på et andet tidspunkt skrev et unavngivet dokument, der senere blev kendt som Apokalypsen eller Johannes' Åbenbaring, og som nu er det sidste skrift i den kristne Bibel.

1. Mosebog

Museumsinspektøren åbnede endnu en antik dør, og som på kommando faldt et løvehoved af sin krop og endte på gulvet med et brag. Et stort løvehoved af sten udhugget for århundreder siden. Skår fra gulvets keramikfliser blev spredt til alle sider. Hovedet rullede lidt, men blev bremset af løvens venstre forpote, hvor det blev liggende med åbent gab, knækkede hjørnetænder og vrede øjne, der stirrede op forbi stumpen af sin egen brækkede hals på det udsmykkede loft ovenover.

„Utroligt,“ udbrød Theo, som følte, at det var passende med en vis ærefrygt.

„Nej, det er det faktisk ikke,“ svarede museumsinspektøren med mørk mine. „Tyvene prøvede også at stjæle løvens hoved. Med økser, brækjern, tilmed pistoler. En af dem skød mod dens hals og fik et sår i benet, da kuglen rikochetterede. Hans kammerater lo ad ham. Før de gik videre til det næste.“

Theo gik ind i den udplyndrede sal med nedslagne øjne, som om han var tynget af Allahs vældige sorg over, at stedet var vanhelliget, eller måske bare beundrede de

smukke keramiske fliser i gulvet. I virkeligheden kiggede han efter blodspor. Bortset fra kuglen, der var prelet af ved et uheld, var der også sket et drab i dette lokale. Gulvet var dog fejlet og vasket siden. Men ikke særlig grundigt. Hist og her var der små glimt af glaskår, stumper af keramik, trevler af stof.

Også museumsinspektøren var blevet såret under indbruddet. Han havde en snavset hvid bandage om hovedet, en ble med et lyserødt skær i panden, hvor blodet kun delvis var forhindret i at sive ud. Det så grotesk ud til hans koksgrå dobbeltradede jakkesæt, velplejede solbrændthed og dyre sko. Hvorfor gik han rundt med en klud fra første verdenskrig – han måtte da nemt have råd til et par sting og et diskret plaster?

Han udstiller sig, tænkte Theo – vel vidende at det var urimeligt at dømme manden på den måde. Han var voldsoffer, det var der ingen tvivl om. Men der var selvfølgelig forskel på at være offer for tragiske omstændigheder og at være den fødte taber. Fødte tabere var møgirriterende, når de sjoskede omkring med hængemuleansigter og beskidte bandager. Problemerne klæbede til dem, og lige meget om der var krig eller ej, så endte de altid med en glorie af ufortjente lidelser. Theo havde på fornemmelsen, at museumsinspektøren var en af den slags personer. Krigens store uretfærdighed og

den blodige bandage, han havde om panden, havde givet ham status som martyr, og han spillede rollen, så godt han kunne. Den melankolske fatalisme, journalister ofte beskrev som „stille værdighed“, lyste ud af hvert ord og gestus, der kom fra ham.

Jeg har sgu ikke smadret dit lorteland, tænkte Theo og skammede sig over at tænke det, selv om det var sandt. Han var sprogforsker og kandidatstipendiat fra Toronto Institute of Classical Studies og ikke nogen bondeknold og yankeesoldat. Og i øvrigt var det irakerne, der havde plyndret museet, ikke amerikanerne.

„Her havde vi manuskripterne fra det osmanniske imperium,“ sagde museumsinspektøren i et smerteligt, lavmælt tonefald. „Vi havde skriftruller fra abbasidedynastiet. Vi havde en udgave af Koranen fra 1787 med en dedikation fra Katarina den Store.“

„Hvor er det sørgeligt,“ sagde Theo.

„Vi havde en lertavle fra Uruk, en af de vigtigste byer i Mesopotamien, og med en tekst på kileskrift, som ikke engang var blevet tydet endnu.“

„Tragisk,“ sagde Theo. *Du behøver altså ikke at fortælle mig, hvor vigtig Uruk var; jeg er ikke idiot*, tænkte han. Og hvorfor ville museumsinspektøren absolut tale engelsk? Theo havde talt udmærket arabisk med ham i telefonen. Det var, som om han med djævlens vold og

magt ville holde fast ved sin ydmygelse og katastrofen efter invasionen.

„Vi havde ægteskabskontrakter fra det 7. århundrede f. Kr.,“ klagede museumsinspektøren og løftede hovedet, så bandagen blev trykket ned mod skjorteflippen. „Fra Sennacheribs tid.“

„Frygteligt,“ sagde Theo. Han havde en ubehagelig fornemmelse af, at hvis han ikke snart overtog kontrollen med samtalen, ville museumsinspektøren føle sig presset til at oplyse ham om, at Irak havde været civilisationens vugge, en fredelig smeltedigel for lærdom og tolerance på et tidspunkt, hvor de fleste andre lande stadig var primitive og barbariske og bla bla bla. Det var rigtigt alt sammen, men Theo var bare ikke i humør til at høre det fra en flæbende lille mand med en ble viklet om hovedet. „Hvis det ikke lyder for ... hm ... *groft*, mr. Muhibb, var det måske en idé at se på det, der er tilbage. Det er jo trods alt derfor, jeg er kommet.“

„De har taget alt, alt,“ klagede museumsinspektøren hændervridende. „Der er intet tilbage, som en tyv ville ulejlige sig med at fjerne.“

Theo sukkede. Han var vant til den slags påstande. De var en manende besværgelse til glæde for lurelyttere, der måske planlagde et nyt indbrud. Hvis en gæst skulle have en chance for at finde ud af, hvilke skatte der

var blevet reddet, og hvilke udstillingsgenstande der var blevet gemt af vejen i en kælder et eller andet sted eller forudseende flyttet af museets eget personale og gemt hjemme hos dem, måtte man først vinde museumsinspektørens tillid, og først efter mange og lange timers samtale og middage med vin kom sandheden frem, old-sag for oldsag, så Theo endnu en gang kunne fremsætte instituttets rundhåndede tilbud. Theo var ikke sikker på, at han havde tålmodighed til at gå igennem hele den besværlige proces. Om ikke andet, så var han midt i et forsøg på at tabe sig, og en stor flerretters arabisk menu ville sabotere hans bestræbelser på at komme af med maven. Og hans lyst til at pleje omgang med andre mennesker var heller ikke på sit højeste lige nu. Hans kæreste havde for tre kvarter siden i mobiltelefonen fortalt ham, at hun trængte til lidt mere rum, så hun kunne få styr på sine prioriteter. Hendes førsteprioritet, havde han på fornemmelsen, var et flot handyr ved navn Robert, som også var naturfotograf.

„Jeg er hjemme i Toronto på fredag,“ havde han sagt, mens han sad og kogte i trafikken til Mosul på vej til museet.

„Jeg har brug for rum *nu*,“ havde hun svaret.

„Nå, hm ... jeg forstår ikke rigtig, hvorfor jeg forhindrer dig i at få det,“ havde han sagt. „Jeg mener, jeg sidder her, og du er derovre helt alene. Det tror jeg i hvert fald, at du –“

„Du er nødt til at forstå, at når du kommer tilbage, er situationen ikke nødvendigvis den samme.“

„Situationen?“

„Os.“

„Nå ... men hvorfor al den spænding? Hvorfor siger du det ikke bare nu?“ Bliv ved, havde han tænkt. *Sig bare, at du ikke vil have en overvægtig akademiker, når du kan få et muskelbundet af en fotograf, der sniger sig ind på antiloper i tide og utide.*

„Der er ikke noget at diskutere. Jeg vil have mere rum.“

„Nå ... øh ...“ (Han havde nyset som allergisk reaktion på dieseludstødningsgassen, der forurenede den fugtige luft), „... så får du sgu da bare det.“

Mens Theo nu fulgte efter museumsinspektøren gennem det plyndrede museum, havde han lyst til at tage fat i hans jakkereverser og råbe ind i ansigtet på ham. *Vil du have pengene, eller vil du ikke? Det er meget enkelt. Vi udstiller dine klenodier på vores institut i fem år, og til gengæld får du en pæn pose penge til at restaurere museet for. Når der er gået fem år, er der fred i Irak*

igen, du har et nyistandsat museum, og du får alle dine ting tilbage. Har vi en aftale eller hvad?

„Undskyld mig,“ sagde museumsinspektøren, mens han gjorde tegn til, at de skulle blive stående og lytte. De kunne høre en svag banken fra den forreste ende af bygningen. (Dørklokken fungerede ikke mere; højttaleranlægget var revet ud af væggene; ledningerne hang og dinglede oppe under loftet i alle lokalerne).

„Undskyld mig,“ gentog museumsinspektøren. „Vent her et øjeblik.“ Han skyndte sig ud til døren.

Theo satte sig på et blankpoleret skab, der var væltet om på siden og tomt for skuffer og kartotekskort. Han så sig om i rummet; det var tomt bortset fra de splintrede rester af en udstillingsmontre, et par høvlspåner og i hjørnet længst væk en ufattelig tung bevinget assyrisk tyr på en sokkel, der lugtede af pis og desinfektionsmidler. Han kunne høre, at museets tunge hoveddør blev åbnet og straks efter lukket. Han havde lyst til at tænde en cigaret, mens han ventede. Det var absurd, at han på et sted, der for nylig var blevet plyndret af tyve og voldsmænd, følte sig for pæn til at svine luften til med lidt cigaretrøg.

Pludselig eksploderede alle vinduerne i bygningen. Der lød tre-fire høje drøn, og det første ramte ham som et stød fra en orkan. En voldsom hede og et stærkt lys

trængte igennem til ham. Theo blinkede. Hans briller havde reddet ham fra at blive blind. Han havde skødet fuldt af bittesmå glasskår; de dryssede ned fra hans hår, da han kiggede ned ad sig.

Han rejste og havde åndsnærværelse nok til at modstå trangen til at børste sig med håndfladerne. Han forsøgte at ryste sig som en hund. Opdagede, at han allerede var begyndt at ryste.

Han gik hen mod udgangen, men kom på bedre tanker. Der blev råbt udenfor, og der lød flere høje brag. Museumsinspektøren og hans groteske bandage var sandsynligvis tværet ud over hele gaden, splattet ud over murene og væggene som opsprøjtet mudder eller frisk graffiti. Theo fortrød, at han ikke havde været lidt mere hjertelig over for ham, lidt mindre på vagt. Det føltes næsten syndigt, at man havde opfattet en mand som en irriterende stodder, to minutter før han blev slået ihjel. Men det var netop problemet – i det her smadrede land kunne man aldrig vide, hvem der ville leve for evigt og være skideirriterende hele tiden, og hvem der faktisk ofrede et par af deres sidste dyrebare øjeblikke her i livet på at være sammen med én. Og i et totalskadet land er det simpelthen ikke muligt at være flink over for alle. Man ender med selv at være død eller blive ædt op af menneskelige snyltere.

Lyden udenfor var helt sikkert skud. Irak var i dette øjeblik i historien fuld af ophidsede mennesker, der var ligeglade med, hvor Toronto befandt sig på verdenskortet, og som måske ikke havde fantasi til at forestille sig, hvad de skulle fortage sig med en ung canadier bortset fra at skyde ham i brystkassen. Theo skyndte sig hen til trappen midt i bygningen. Der var toiletter i kælderen, huskede han. Han kunne gemme sig dernede eller måske i et magasin, indtil der var faldet lidt ro over det hele igen.

Da han var kommet halvvejs ned ad vindeltrappen, opdagede han, at et basrelief af en højgravid gudinde, der hang på væggen, og som han havde beundret på vej ned til sit første toiletbesøg, var blevet beskadiget under eksplosionen. Hendes mave var revnet som et æg – og viste sig til hans overraskelse at være hul. Han stirrede på gulvet, hvor de sprængte stenstumper var faldet ned.

Mellem stumperne lå der ni papyrusruller løst indsvøbt i klæde.